

Menneskerettighetene

Menneskerettighetene gjelder alle mennesker

I FNs erklæring om menneskerettigheter har FN skrevet ned regler som skal gjelde for alle mennesker. Erklæringen er et løfte om at de som styrer i hvert land skal behandle de som bor i landet bra. Disse reglene forteller hva menneskene trenger for å ha det bra. Reglene ble skrevet ned fordi det hadde vært veldig mye krig før FN ble opprettet.

Undervisning er en menneskerett

Alle er like mye verdt

I erklæringen står det at alle mennesker er like mye verdt. Uansett hvilken hudfarge du har, hvilket språk du snakker eller om du er gutt eller jente skal du bli behandlet like bra som alle andre. Menneskene har rett til å være frie og ikke bli utsatt for vold. Vi skal også ha ytringsfrihet. Det betyr at vi skal ha lov til å si og skrive det vi mener.

Ytringsfrihet er en menneskerett

Menneskerettighetene brytes noen ganger

I noen land blir mennesker straffet når de sier meningene sine fordi myndighetene i landet ikke liker at folk er uenige med dem. Dette er et brudd på menneskerettighetene.

Nøkkelord

Erklæring: Et løfte som mange land har blitt enige om

Myndigheter: De som bestemmer og styrer i et land

Ytringsfrihet: At man har lov til å si og skrive det man mener

FN har et menneskerettighetsråd i Genève i Sveits. Her diskuterer landene hva de skal gjøre når menneskerettighetene brytes i et land.

Her er noen av rettighetene

FNs erklæring om menneskerettigheter består av 30 artikler. Hver artikkel tar for seg én rettighet så vi kan si at det finnes 30 rettigheter. Her er noen av dem:

- Alle mennesker er født frie og med samme menneskeverd og menneskerettigheter.
- Alle har rett til liv, frihet og personlig sikkerhet.
- Ingen må utsettes for tortur eller grusom behandling eller straff.
- Alle har rett til effektiv hjelp av de nasjonale domstoler hvis de blir utsatt for noe straffbart.
- Ingen må utsettes for vilkårlig arrest eller fengsling.
- Alle har rett til å søke om asyl.
- Ingen må dømmes for en handling uten rettssak.
- Ingen må utsettes for vilkårlig innblanding i privatliv, familie, hjem og korrespondanse.
- Enhver har rett til å bevege seg fritt og til fritt å velge oppholdssted innenfor en stats grenser.
- Alle har rett til hvile og fritid.
- Alle har rett til tankefrihet og religionsfrihet.
- Alle har rett til meningsfrihet og ytringsfrihet.
- Alle har rett til arbeid og til fritt valg av yrke. Dette innebærer også rettferdige og gode arbeidsforhold.
- Alle har rett til gratis undervisning.

Oppgaver

1. Hva står i FNs erklæring for menneskerettigheter?
2. Hvorfor bestemte landene seg for at vi trenger en erklæring for menneskerettigheter?
3. Hva betyr ytringsfrihet?
4. Hva skjer i FNs menneskerettighetsråd?
5. Nevn tre rettigheter som du synes er spesielt viktige og forklar hvorfor du velger akkurat de.